

Revitalizace lesoparku Kokonín

Navrhni projekt 2021/2022

Autoři: Nikola Řeháková, Miriam Fischerová, Denisa Litochlebová, Patricie Košťáková
Pedagog: Mgr. Petr Koutek
Region soudržnosti: NUTS-2 Severovýchod

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

My, níže podepsaní studenti střední školy

Gymnázia Dr. Antona Randy

tímto čestně prohlašujeme, že jsme autory návrhu projektu
revitalizace lesoparku Kokonín

Projekt jsme vypracovali samostatně za pomoci pedagoga pro účely soutěže Navrhni projekt.
Veškeré další zdroje uvádíme v projektovém návrhu.

V Jablonci nad Nisou, dne 8.12.2021

Kontaktní e-mail: na vedoucího týmu - nikol.rehakova12@seznam.cz

na pedagoga - koutek@randovka.cz

JMÉNA A PODPISY ČLENŮ TÝMU

Jméno a příjmení: Denisa Litochlebová

Podpis: *Litochlebová*.....

Jméno a příjmení: Miriam Fischerová

Podpis: *Fischerová*.....

Jméno a příjmení: Nikola Řeháková

Podpis: *Řeháková*.....

Jméno a příjmení: Patricie Košťáková

Podpis: *P. Košťáková*.....

Jméno a příjmení pedagoga: Petr Koutek

Podpis: *P. Koutek*.....

Anotace

Název projektu je „*Revitalizace lesoparku Kokonín*“. Jak už z názvu vyplývá, náš projekt se zabývá obnovou zanedbaného lesoparku. Lesopark se nachází v části Kokonín statutárního města Jablonec nad Nisou, které je situováno v Libereckém kraji. Lesopark se v minulosti pyšnil jezírkem, historickými památkami, krásnou přírodou a byl tak jednou z dominant a historickou památkou Kokonína.

Obsah

Anotace	3
Historie lesoparku	5
Historie a spolupráce s Kaufbeurenem	6
Popis výchozího stavu	7
Plánek lesoparku	10
Cíle projektu	11
Aktivity projektu	13
Časový harmonogram	14
Zdroj financování	15
Příjemce podpory	15
Rozpočet projektu	16
SWOT analýza	17
Popis udržitelnosti	18
Zdroje	20

Historie lesoparku

Lesopark byl kdysi pýchou Kokonína. Nejstarší zmínku jsme našli v jabloneckém archivu z roku 1924. Byl založen mezi lety 1895 a 1900. Podle různých fotografií jsme se dozvěděli, že byl hojně navštěvován. Lesopark byl pozoruhodný, díky památníku, pomníku a rybníku s fontánou. Celý lesopark dodával určité kouzlo, které jinde v okolí nebylo k nalezení.

V našem projektu se chceme inspirovat historií tohoto parku a díky turistické trase s ní obeznámit i ostatní.

Obr. 1 pomník obětem 1. světové války roku 1923 (dříve)¹

Obr. 2 jezírko v Kokonínském lesoparku s fontánou (dříve)²

Historie a spolupráce s Kaufbeurenem

Kaufbeuren vznikl již v první polovině 8. století jako vojenská základna poblíž hranic s Bavorskem. Nyní se nachází ve spolkové zemi Bavorsko a nalezneme ho zhruba hodinu cesty od Mnichova. Po druhé světové na troskách továrny vznikla městská čtvrť Nový Jablonec. V roce 1952 si to prosadili. K uzavření partnerské smlouvy došlo v roce 2009. Od druhé světové války žije v Kaufbeurenu velký počet obyvatel z Jablonce. Našlo zde domov několik tisíc Němců vysídlených z Jablonce nad Nisou a okolí. Spolupráci navázala např. gymnázia a umělecko-průmyslové školy. Spolupracují i archivy, muzea a církve, takže podpis partnerské dohody je oficiálním potvrzením spolupráce občanů obou měst.

Popis výchozího stavu

Lesopark se nachází v části Kokonín statutárního města Jablonec nad Nisou, které je situováno v Libereckém kraji.

Momentálně je prostor bývalého lesoparku v Kokoníně zanedbaný. Největší pomník na památku obětem 1. světové války, který byl dříve monumentem celého parku, je ve velmi špatném stavu. Je posprejovaný, poničený vandaly a není poznat, čemu je vlastně věnován.

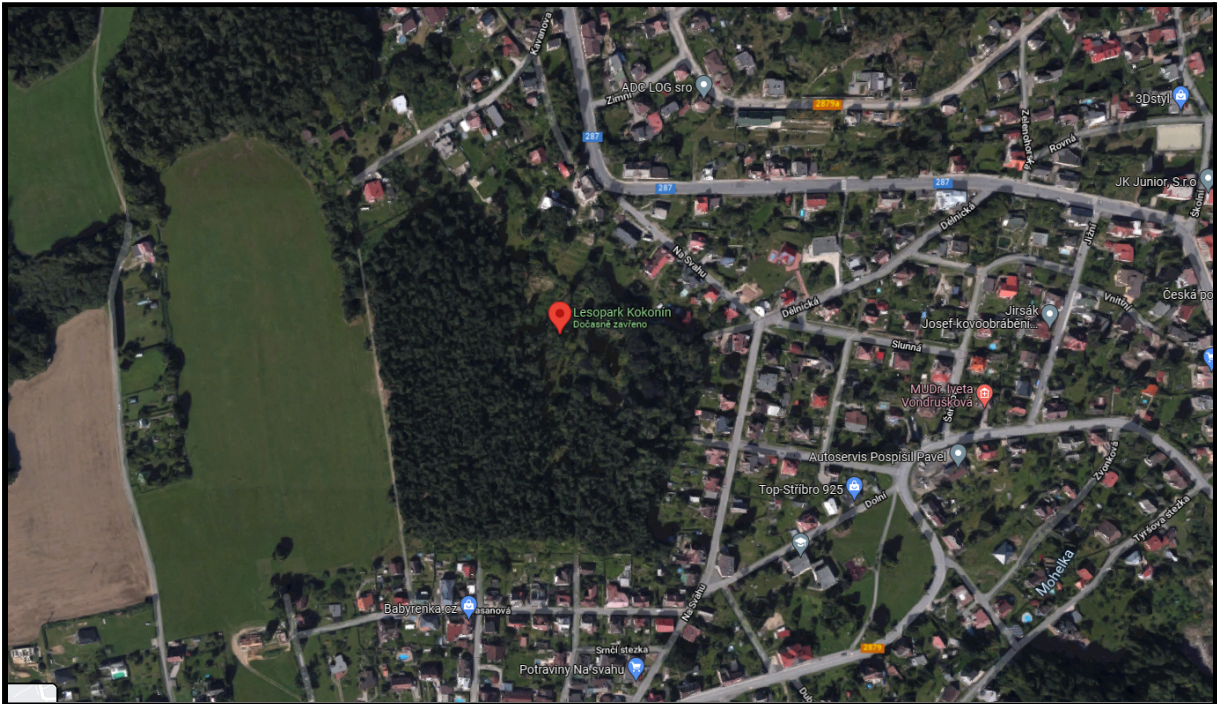
Druhý památník je zarostlý a nelze rozeznat od ostatních kamenů, které po parku leží. Mech pokrývá celý jeho povrch. V nedávném článku v Jabloneckém deníku se nám podařilo získat jeho název. Jedná se o památník Antona Horna. Památník měl dříve zlatý nápis, který si vzala léta sebou.

“Dnes zarostlé a jaksí tajemně pusté místo na dosah civilizace. Kdysi však byl pantheon samostatné kokonínské obce” Památník Antona Horna. *Jablonecký měsíčník*. 2022, 2022 (leden 2022), 1-28.

V lesoparku se nachází i přírodní radioaktivní pramen. Tento pramen je pravděpodobně nejlepším zdrojem radioaktivní vody v oblasti Libereckého kraje. U nás je nazván podle jabloneckého vodoléčitele Josefa Schindlera. Tento pramen byl využíván jako zdroj vody pro Kokonín do roku 1926, kdy se zjistila jeho vysoká radioaktivita. Díky spolupráci s německou stranou jsme se dozvěděli, že se původně nazýval Elizabethin pramen. Více informací se nám však o něm nepodařilo zjistit ani ve spolupráci s jabloneckým archivem.

Celá cesta napříč lesoparkem je neudržovaná a již spíše tvořena jen přírodou.

Projekt je nám blízký, protože se jedná o historii našeho okolí a byla by škoda tento park nechat dál chátrat.

Obr. 3 oblast kde se lesopark nachází³

Obr. 4 památník Antona Horna⁴

Obr. 5 pomník obětem 1. světové války (dnes)⁵

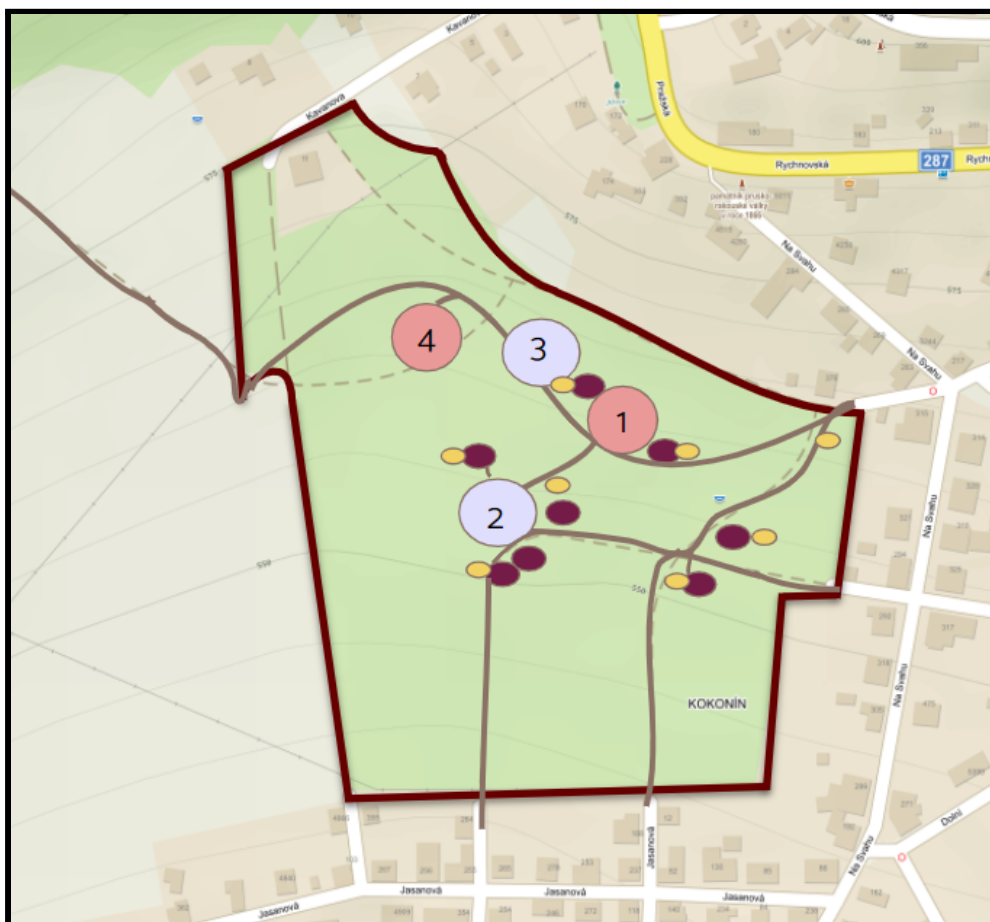

Obr. 6 Elizabethin pramen - je znám svoji radioaktivitou⁶

Obr. 7 jezírko Kokonínského lesoparku⁷

Plánek lesoparku

Obr. 8 mapa lesoparku⁸

1. pomník obětem 1. světové války
2. jezírko Kokonínského lesoparku
3. Elizabethin pramen
4. památník Antona Horna

Cíle projektu

Prvním cílem našeho projektu je revitalizovat památky a pramen v kokonínském lesoparku a navrátit tak historii městské části Kokonín a jeho obyvatelům. Dříve byl lesopark dominantou a sloužil jako rekreační místo pro všechny, kteří milují historii a obdivují přírodu. Bohužel hlavní pomník věnovaný obětem 1. světové války je značně poškozen. Důležitá je jeho obnova, která zahrnuje odstranění graffiti a celkovou obnovu historického vzhledu. Druhý z památníků, památník Antona Horna, je celý obrostlý mechem a splývá s okolím, nápis jde stěží přečíst. Je tedy nutné odstranit mech a také část okolní vegetace, kvůli níž památník dosti splývá s přírodou. Nápis potřebuje více zvýraznit, jelikož jde stěží přečíst. Díky renovaci můžeme uctít památku Antona Horna a renovací pomníku obětem 1. světové války, uctíme ty, kteří zde položili své životy. Ostatním obyvatelům a jejich dětem bychom mohli lépe přiblížit historii jejich města a také historii jejich předků.

Naším dalším cílem je zpřístupnění lesoparku široké veřejnosti, aby byl vhodným místem pro relaxaci v přírodě nejen pro rodiče a jejich ratolesti. Hlavním úkolem bude zprůchodnit cesty a místa kolem památek, jelikož jsou z většiny zarostlé a téměř neprostupné.

Součástí revitalizace bude i vypuštění a následné vyčištění jezírka a zabudování fontány, která zde v minulosti stála, abychom parku vrátili jeho původní historickou podobu.

Dále bude zapotřebí zpřístupnit Elizabetin pramen a vybudovat zde studánku.

Posledním cílem našeho projektu je vybudování turistické stezky, která by propojila lesopark s památníky s vnějším turistickým okruhem Hřebenovka, a na turistickou trasu se umístí informační tabule. Okruh by zahrnoval pomník Obětem prusko-rakouské války 1866, který se nachází v zatáčce u silnice z Vrkoslavíc do Kokonína. Odtud by trasa pokračovala do kokonínského lesoparku, ve kterém se můžeme zastavit u jezírka a na chvíli si odpočinout, nebo pokračovat k pomníku obětem první světové války. Dále nás cesta zavede k Elizabetinu pramenu, poblíž kterého se nachází památník Antona Horna. Po menším výšlapu nás odmění krásný výhled na Dobrou vodu. Lehký kopeček dolů a nacházíme se na samotném začátku naší trasy. Okruh by mohl zabrat okolo třičtvrtě hodiny až hodiny času. Myslíme si, že by to mohla být vhodná trasa i pro ty, které nelákají dlouhé túry a chtějí se jen na chvíli odreagovat v přírodě nebo se přiučít kousku historie tohoto místa.

Obr. 9 vizualizace vzhledu studánky na Elizabethinu pramenu⁹

Obr. 10 vizualizace vzhledu naučných tabulí¹⁰

Aktivity projektu

Abychom mohli našich cílů dosáhnout, tak je zapotřebí realizovat několik výběrových řízení na firmy, které zajistí obnovu památníku, pomníku, rybníku, revitalizují zeleň a zajistí novou turistickou stezku.

Po výběru daných firem se můžeme dát do práce. Nejdříve je zapotřebí odstranit nebezpečné stromy a nálety. Stromů je v parku velký počet a některé je potřeba pokácet a na jejich místo vysadit nové sazenice. Cesty jsou na většině míst neprůchodné, a proto je potřeba všechny vyčistit. Prvním krokem je cesty vybagrovat a oddrenážovat. Následně položit finální povrch, kterým bude písek.

Pomník je v devastujícím stavu a bude potřeba ho velice opatrně zrenovovat, aby se nepoškodily původní kameny. Je velice těžký na převoz, ale obnova může proběhnout i v lesoparku. Taktéž bude zapotřebí odstranit graffiti, které znehodnocují jeho historický vzhled. Na přední straně chybí jedna kamenná dneska a po obvodu nejsou napsána jména padlých hrdinů. Vše je potřeba na pomník znovu přidat.

Památník je v nerozeznatelném stavu od okolní přírody. Je potřeba odstranit mech, kterým je celý povrch pokrytý. Zlatý nápis, kde byl Anton Horna zmíněn se musí znovu napsat. Naštěstí se památník dá vrátit do původního stavu bez větších komplikací.

Rybník je zcela znečištěný, je třeba ho vypustit a odstranit odpad, který se tam za roky nahromadil. Pýchou byla fontána uprostřed, i ta se dočká znovuobnovení.

Elizabetin pramen zatím samovolně vytéká do přírody, a tak je třeba zakročit. Pramen by mohl mít léčivé účinky díky jeho radioaktivitě, a tak by byla škoda s ním plýtvat. Na začátek by bylo dobré zjistit složení vody, zda je pitelná a dala by se nabídnout turistům. Podle výsledku testu se zde umístí naučná tabule, která bude návštěvníky lákat či varovat. Okolo se postaví studánka, aby bylo viditelné, že je zde další zastávka na naučné stezce.

Posledním detailem revitalizace a turismu jsou lavičky a koše. Nikdo přece nechce v přírodě poházené odpadky. Místo na odpočinek i po menší túře či jen na relaxaci se také hodí. Okolo jezírka budou 2-3 lavičky. Dalších 5 laviček se rozmístí okolo cest. K normálním odpadkovým košům se přidají i koše na psí exkrementy.

Turistická cesta bude označena 30 turistickými značkami. Každé významné místo bude opatřeno naučnou tabulí. Po určité vzdálenosti (1 km) budou rozcestníky, aby bylo vše přehledné. Celá cesta bude vyznačena v mapách za pomoci Klubu českých turistů.

Časový harmonogram

Projekt bychom rádi realizovali do dvou let od získání dotace. Provedení je rozděleno do tří fází. I. fáze je o přípravných pracích celého projektu, II. fáze je o vlastní realizaci a III. fáze zahrnuje následnou údržbu městem.

I. přípravná fáze (12 měsíců)

V první fázi, která je nejdelší, proběhne pod vedením města Jablonec zpracování projektu a následné podání žádosti o dotaci z evropských fondů. Město Jablonec nad Nisou již v roce 2017 zadalo zpracování projektové dokumentace na revitalizaci lesoparku. Město shromáždí veškeré nutné podklady, stavební povolení, potvrzení statika. Jsme si vědomi množství práce s vyřízením povolením, z důvodu časové vytíženosti. Téhle etapě jsme proto věnovali nejvíce času.

II. realizační fáze (10 měsíců)

Tato část zahrnuje samotnou realizaci po přidělení dotace z Evropské unie. Zhotovitel, se kterým bude uzavřena smlouva o dílo začne realizovat revitalizaci lesoparku. Po ukončení díla bude do měsíce zpracováno závěrečné vyúčtování projektu, které bude předloženo společně s žádostí o platbu u poskytovatele dotace.

III. fáze udržitelnosti

Po znovuotevření parku bude velice důležitá zpětná vazba obyvatel, kterou získáme setkáním s nimi. Město každoročně pořádá jarní setkání s občany v jednotlivých částech města, také i v Kokoníně. Po dobu udržitelnosti projektu budou každoročně předkládány monitorovací zprávy o udržitelnosti projektu u poskytovatele dotace. I po uplynutí této doby bude zajištěna údržba lesoparku.

Zdroj financování

Financování

Operační program Životní prostředí = OPŽP 2021-2027

Specifický cíl

Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům

Podporované oblasti

Opatření 1.3.4 zakládání a obnova veřejné sídelní zeleně. Opatření 1.3.1 tvorba nových a obnova stávajících přírodě blízkých vodních prvků v krajině včetně.

Příjemce podpory

Příjemcem podpory bude statutární město Jablonec nad Nisou.

Statutární město Jablonec nad Nisou

Mírové náměstí 3100/19
466 01 Jablonec nad Nisou

Tel.: +420 483 357 111

E-mail: mujablonec@mestojablonec.cz

IČO: 00262340

Rozpočet projektu

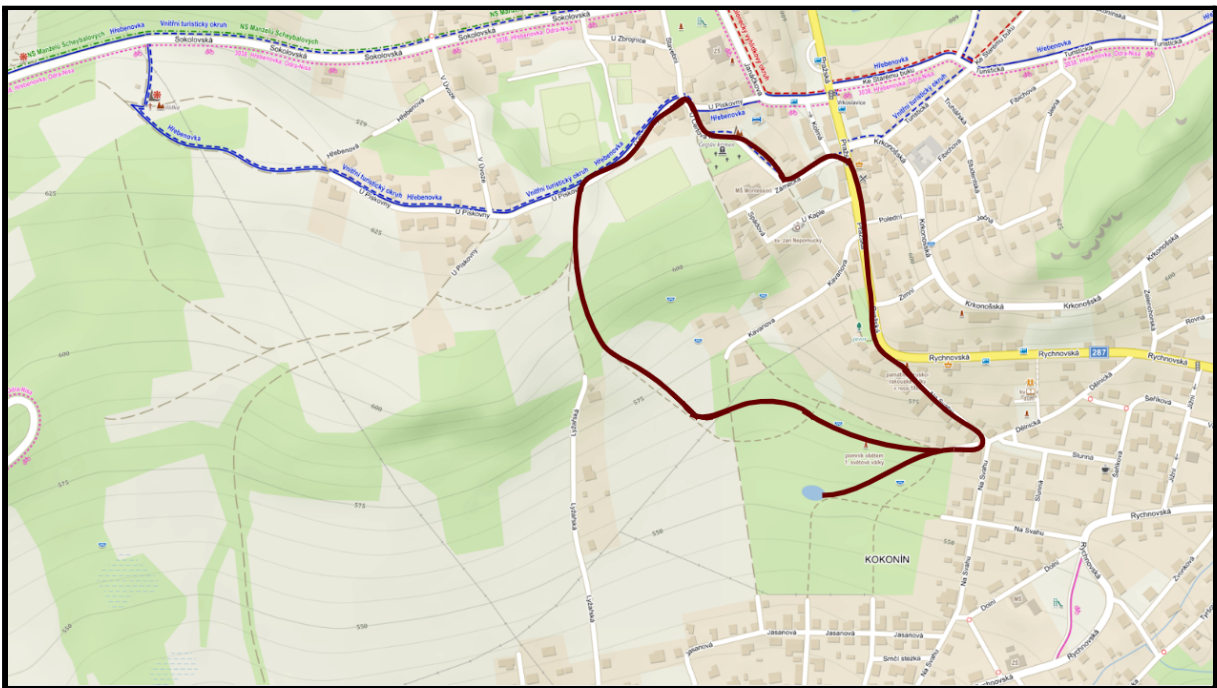
Za pomoci Magistrátu Jablonec nad Nisou se nám povedlo dát dohromady velice orientační rozpočet. Ceny jsou započítány s DPH.

Položky	počet kusů	Cena s DPH v Kč
vymýcení náletů		60.000,-
výsadba stromů	10	150.000,-
obnova lesních cest (5-7 km + záleží na šířce cesty)		15.000.000,-
obnova Elizabetina pramene		150.000,-
rekonstrukce rybníka		50.000,-
obnova fontány		120.000,-
obnova pomníku		1.300.000,-
vyčištění památníku Antona Horna		25.000,-
turistické značky na stromech/ sloupech (kreslené po 250 m, turistické směrovky po 500 m)	30	19.000,-
turistické rozcestníky	4	4.500,-
naučné tabule	4	156.000,-
lavičky	8	222.600,-
koše na odpad	8	181.500,-
koše na psí exkrementy	8	97.000,-
celkem		17.535.600,-

SWOT analýza

Silné stránky

- obnovení pomníku a památníku
- návrat historických památek
- naučná stezka po památkách
- renovace jezírka
- rekreace pro místní
- atrakce pro rodiny
- učební materiály pro školy
- navrácení historické podoby lesoparku
- rekonstrukce pomníku obětem 1. sv. války a památníku Antona Horna
- turismus

Obr. 12 turistická trasa¹²

Slabé stránky

- je nutné najmout osoby na údržbu lesoparku
- finančně náročnější na provedení
- častá úprava vegetace

Příležitosti

- zvýšení počtu turistů díky naučné stezce po památnících napojené na stezky v okolí
- lepší vzdělávání díky učebním materiálům pro základní školu

Hrozby

- nepřidělení dotace
- velkou hrozbou našeho projektu je vandalismus, který již v minulosti zapříčinil zničení památníku graffiti.
- počasí (přírodními vlivy se památky časem ničí)

Popis udržitelnosti

Zastupitelstvo města Jablonec nad Nisou projekt podporuje, lesopark Kokonín bude pravidelně udržován. Lesopark je velice náchylný na vandalismus a přírodní vlivy. Technické služby Jablonec nad Nisou budou lesopark udržovat.

Projekt bude udržován následovně:

- pravidelné vynášení košů (1x týdně)
- sezónní údržba cest a travin
- údržba památníku
- údržba pomníku
- údržba laviček a turistických tabulí
- údržba jezírka a fontány (2x ročně)

Obr. 13 historická fotka lesoparku¹³

Obr. 14 historická fotka lesoparku s více postavenými okolními domy¹⁴

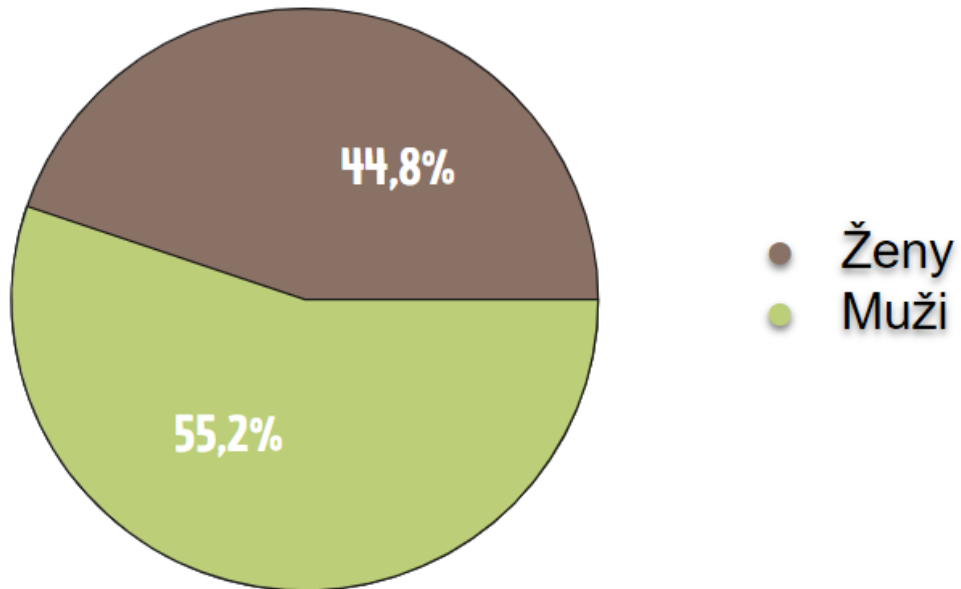
Zdroje

- [1] Pomník obětem první světové války. *Nasregion.cz* [online]. Ateliér Langer: Ateliér Langer, 2021 [cit. 2022-01-21]. Dostupné z: <https://nasregion.cz/galerie/pomnik-obetem-svetove-valky-v-kokonine/?image=0&back=https://nasregion.cz/zniceny-pomnik-obetem-svetove-valky-v-kokonine-prosi-o-pomoc-157275/>
- Isergebirgs Museum Neugablonz* [online]. [cit. 2022-01-21]. Dostupné z: <https://isergebirgs-museum.de/>
- [2] LESOPARK KOKONÍN. *www.spolek-kokonin.cz* [online]. Kokonín: spolek - nezisková organizace, 2022 [cit. 2022-01-23]. Dostupné z: <https://www.spolek-kokonin.cz>
- [3] Lesopark Kokonín. *www.google.com/maps* [online]. USA: google, 2005 [cit. 2022-01-23]. Dostupné z: <https://www.google.com/maps/place/Lesopark+Kokon%C3%ADn/@50.7037899,15.175283,518m/data=!3m2!1e3!4b1!4m5!3m4!1s0x470ecabd98600e87:0xe24c33c682969312!8m2!3d50.7037899!4d15.1774717>
- [4] vlastní fotodokumentace. Nikola Řeháková, 2021 [cit. 2022-01-23]
- [5] LESOPARK KOKONÍN. *www.spolek-kokonin.cz* [online]. Kokonín: spolek - nezisková organizace, 2022 [cit. 2022-01-23]. Dostupné z: <https://www.spolek-kokonin.cz>
- [6] Schindlerův pramen (9177). *Estudanky.cz* [online]. Praha: město Jablonec, 2015 [cit. 2022-01-21]. Dostupné z: <https://www.estudanky.eu/9177-schindleruv-prame>
- [7] Kokonínský lesopark. *Mestojablonec.cz* [online]. Jablonec nad Nisou: město Jablonec, 2022 [cit. 2022-01-21]. Dostupné z: <https://www.mestojablonec.cz/cs/zivotni-prostredi/jablonecke-parky/kokoninsky-lesopark.html>
- [8] Plánek lesoparku. *www.google.com/maps* [online]. USA: google, 2005 [cit. 2022-04-18]. Dostupné z: <https://www.google.com/maps/place/Lesopark+Kokon%C3%ADn/@50.7037899,15.175283,518m/data=!3m2!1e3!4b1!4m5!3m4!1s0x470ecabd98600e87:0xe24c33c682969312!8m2!3d50.7037899!4d15.1774717>
- [9] Studánka Pramen krásy. *Estudanky.cz* [online]. Rokycany: Plzeňský kraj, 2021 [cit. 2022-01-21]. Dostupné z: <https://www.estudanky.eu/foto1/017.jpg>
- [10] Vstup lesního parku. *Promaminky.cz* [online]. Klímkovice: Moravskoslezský kraj, 2017 [cit. 2022-01-21]. Dostupné z: <https://www.promaminky.cz/uploads/photos/trip/lesni-park-526/large/01-vstup-do-lesniho-parku-wd-pt-70004.jpeg>

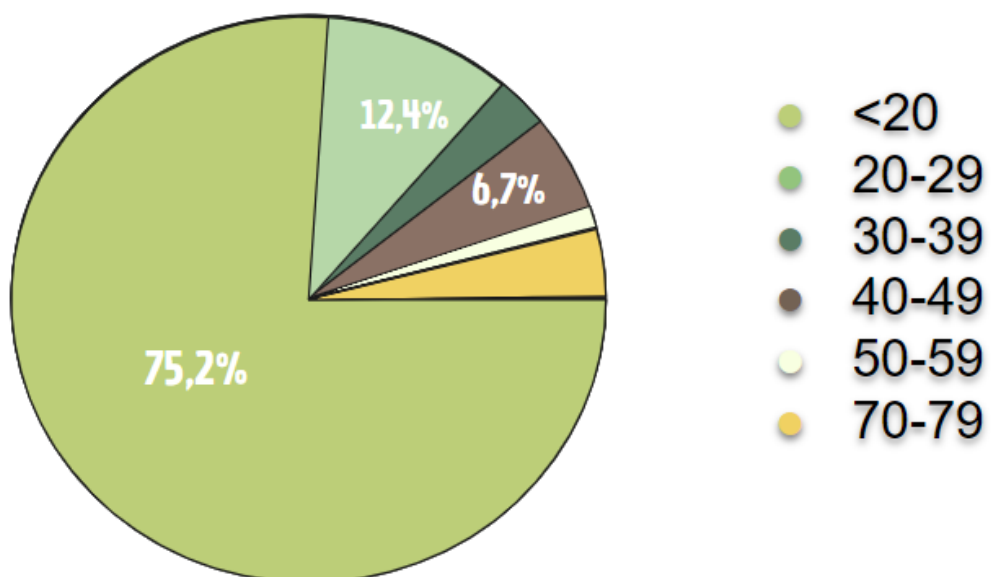
- [11] Logo města. *Mestojablonec.cz* [online]. Jablonec nad Nisou: Jablonec nad Nisou, 2022 [cit. 2022-03-05]. Dostupné z:
<https://www.mestojablonec.cz/cs/mesto/symboly-mesta/logo-mesta.html>
- [12] Turistická trasa. *www.google.com/maps* [online]. USA: google, 2005 [cit. 2022-04-18]. Dostupné z:
<https://www.google.com/maps/place/Lesopark+Kokon%C3%ADn/@50.7037899,15.175283,518m/data=!3m2!1e3!4b1!4m5!3m4!1s0x470ecabd98600e87:0xe24c33c682969312!8m2!3d50.7037899!4d15.1774717>
- [13] Kokonínský lesopark. Archiv Jablonec nad Nisou - 00192.jpg
- [14] Kokonínský lesopark. Archiv Jablonec nad Nisou - 00619.jpg

Dotazníkové šetření

Pohlaví respondentů

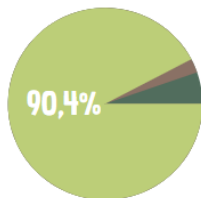

Věk respondentů

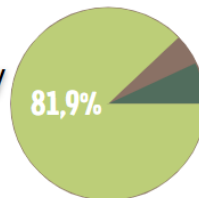

Uvítali byste kdybychom...

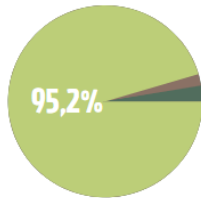
- ano
- ne
- nevím

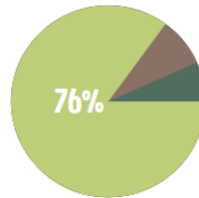
- obnovily, rozšířily a zpevnily cesty

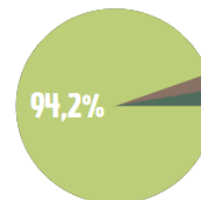
- obnovila fontána

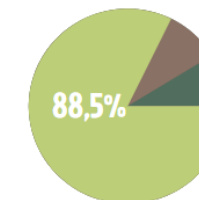
- obnovilo jezírko

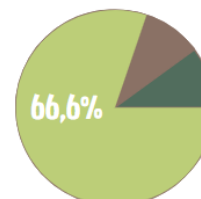
- rekonstruovaly pomníky

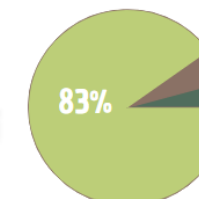
- instalovalo více laviček a košů

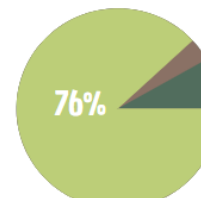
- cesta napojila na turistickou stezku na Dobrou Vodu

- přidaly naučné cedule s historií

- instalovaly rozcestníky

- obnovilo okolí radioaktivního pramene

Nápady korespondentů

- lesní koupaliště
- dětské hřiště
- pingpongový stůl
- psí park
- kryté sezení
- revitalizace skalky před pomníkem